

Sygn. akt: I C 497/18 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 sierpnia 2019r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Małgorzata Kłek
Protokolant:	sekretarz sądowy Żaneta Kowalska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 sierpnia 2019 r. w K.

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w B.

przeciwko K. B.

o zapłatę

utrzymuje w mocy w całości nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Rejonowy w K. w dniu 29.03.2018r. w sprawie (...)

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w B. wniósł o zasądzenie od pozwanego K. B. kwoty 6 494,07 zł z odsetkami umownymi za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 24.02.2018 r. do dnia zapłaty oraz obciążenie pozwanego kosztami procesu w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powód podniósł, że pozwany zobowiązał się przez podpisanie weksla w dniu 27.10.2016 r. do zapłaty w dniu 23.02.2018 r. kwoty wskazanej w wekslu, tj. 6 494,07 zł. W dniu 24.01.2018 r. powód wezwał pozwanego do wykupu weksla. Pozwany do dnia wniesienia pozwu nie dokonał żadnej wpłaty.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 29 marca 2018 r. sygn. akt (...) Sąd Rejonowy w K. nakazał pozwanemu K. B. , aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 6 494,07 zł z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 24.02.2018 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 1280 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 1200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wniósł w tym terminie zarzuty.

Pozwany K. B. wniósł w terminie zarzuty od powyższego nakazu zaskarżając nakaz w całości. Przyznał, iż zawarł z powodem umowę pożyczki , jednakże w jego ocenie została ona spleciona w całości.

Sąd ustalił co następuje:

K. B. podpisał weksel własny in blanco

(dowód:weksel - k.9, zeznania pozwanego k. 105, bezsporne).

W dniu 24.01.2018 r. powód złożył pisemne oświadczenie o wypowiedzeniu umowy pożyczki z dnia 27.10.2016 r. (...) z uwagi na niepłacenie przez pozwanego zobowiązań zgodnie z ustalonym kalendarzem spłat. W oświadczeniu poinformował, że zgodnie z postanowieniami umowy pożyczki oraz deklaracji wekslowej został wypełniony weksel in blanco i w razie nie otrzymania zapłaty w ciągu wyznaczonego 30 dniowego terminu sprawa zostanie skierowana do rozpoznania przez Sąd. W oświadczeniu wskazał, że kwota niespłaconej pożyczki na dzień 24.01.2018 r. wynosi 6 480 zł, umowne odsetki z tytułu braku spłaty rat w terminie za każdy dzień zwłoki wynoszą 14,07 zł.

(dowód :wypowiedzenie umowy pożyczki - k. 4).

Weksel wystawiony przez pozwanego został wypełniony na kwotę 6 494,07 zł z datą płatności 23 luty 2018 r. Pozwany od dnia wezwania do wykupu weksla nie dokonał na poczet zobowiązania żadnych wpłat.

(dowód: weksel k. 9, zeznania pozwanego k. 105, bezsporne)

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedłożonych przez powoda w postaci weksla (k. 9), wypowiedzenia umowy pożyczki (k. 4), które nie były kwestionowane, nie budziły też zastrzeżeń Sądu co do ich wiarygodności oraz na podstawie zeznań pozwanego , które jako zgodne z w/w dokumentami zasługiwały na wiarę.

Powód domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 6 494,07 zł z odsetkami umownymi. Dochodzona pozwem należność wynika z weksla in blanco, wystawionego przez pozwanego jako zabezpieczenie roszczeń, wynikających z wiążącej strony umowy pożyczki z dnia 27.10.2016 r. W związku z powstaniem zaległości z tytułu tej umowy, powód wypełnił weksel in blanco z terminem płatności 23 luty 2018 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 28.04.1936 r. Prawo wekslowe (Dz.U.Nr 37, poz. 282 ze zm.), weksel jest papierem wartościowym, sporządzonym w formie ściśle określonej przez przepisy prawa wekslowego. Weksel własny zawiera bezwarunkowe przyrzeczenie wystawcy zapłacenia określonej w nim sumy pieniężnej w określonym miejscu i czasie oraz stwarza bezwarunkową odpowiedzialność osób w nim podpisanych. Weksel in blanco może być środkiem zabezpieczenia wierzytelności, wynikających z różnorodnych stosunków prawnych. Wystawiony jako własny i wręczony w związku z zawarciem umowy pożyczki, prowadzi do powstania zobowiązania wekslowego wystawcy. Powinien być wypełniony przez uprawniony podmiot zgodnie z zawartym porozumieniem lub wystawioną deklaracją wekslową.

Powstałe w ten sposób zobowiązanie wekslowe ma co do zasady charakter samodzielny i abstrakcyjny, a więc niezależny od podstawy prawnej, która spowodowała jego zaciągnięcie. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 03.02.2016 r., V CSK 314/15, dochodząc wierzytelności wekslowej, wierzyciel nie musi wykazywać podstawy prawnej zobowiązania, może powołać się tylko na treść weksla. Wydanie wierzycielowi weksla stwarza domniemanie istnienia w chwili jego wydania wierzytelności w wysokości sumy wekslowej i przerzuca w ten sposób ciężar dowodu przeciwnego na dłużnika, gdy tymczasem w braku weksla dowód istnienia i wysokości wierzytelności obciąża wierzyciela.

W ocenie Sądu przedstawiony przez powoda weksel spełnia wszystkie przypisane prawem cechy ważności tego dokumentu i stanowi podstawę zobowiązania wekslowego pozwanego jako wystawcy.

Cechą weksla jest – jak to wyżej wskazano – przede wszystkim jego abstrakcyjność, która polega na oderwaniu weksla od stosunku podstawowego, co oznacza, że brak, nieważność lub wadliwość stosunku kauzalnego nie ma wpływu na ważność zobowiązania wekslowego. (vide: Szpunar, Komentarz do prawa wekslowego, Wyd. Prawn. 1994, k. 15; T. Borkowski, Prawo wekslowe w praktyce, k. 15)

Konsekwencją i przejawem abstrakcyjności weksla jest zatem niedopuszczalność badania istnienia, ważności i wadliwości stosunku podstawowego (art. 17 Prawa wekslowego), przy czym niedopuszczalność ta nie zależy od woli pozwanego. W tym znaczeniu abstrakcyjność ma charakter obiektywny. Zasada opisana powyżej doznaje jednakże wyjątku. Przepisy prawa wekslowego przewidują bowiem możliwość badania stosunku podstawowego w dwóch przypadkach:

- w przypadku weksla zupełnego w chwili jego wystawienia podnoszenie zarzutów ze stosunku podstawowego dopuszczalne jest wyjątkowo, gdy weksel nadal znajduje się w rękach remitenta jako pierwszego wierzyciela, bądź gdy nabywca działał świadomie na niekorzyść dłużnika, (vide: Szpunar, Komentarz do prawa wekslowego, Wyd. Prawn. 1994, k. 16; T. Borkowski, Prawo wekslowe w praktyce, k. 27),

- w przypadku weksla niezupełnego w chwili jego wystawienia (weksla in blanco), wystawionego w celu zabezpieczenia zobowiązania ze stosunku podstawowego.

W takiej sytuacji osłabienie abstrakcyjności weksla polega na dopuszczalności badania stanów faktycznych, wynikających ze stosunku podstawowego, w szczególności tego, czy odpowiedzialność dłużnika w ramach stosunku wekslowego odpowiada jego odpowiedzialności ze stosunku podstawowego. Dopuszczalność wysuwania przez wystawcę weksla zarzutów ze stosunku podstawowego w takiej sytuacji wynika z art. 10 Prawa wekslowego. Przewiduje on, że jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa.

Pogląd powyższy został zaakceptowany w orzecznictwie. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18.11.1970 r., I PR 407/70, stwierdził, że „weksel gwarancyjny nie jest weksem abstrakcyjnym, lecz weksem gwarantującym wykonanie zobowiązania, a więc kauzalnym”.

Podobnie w uzasadnieniu wyroku z dnia 4 listopada 1993 r. w sprawie Acr 607/93 opubl. w OSAiSN nr 11-12/1994 poz. 58, stwierdził Sąd Apelacyjny w Katowicach, wskazując, iż „nie ulega wątpliwości, że zobowiązanie wekslowe ma charakter abstrakcyjny, czyli jest ono oderwane od swej podstawy prawnej (causa). Trzeba jednak podkreślić, że ten abstrakcyjny charakter ulega osłabieniu w przypadku weksla niezupełnego. Sytuacja prawna dłużnika z weksla niezupełnego w chwili wystawienia kształtuje się różnie w zależności od tego, kto jest wierzycielem wekslowym. Jeżeli posiadaczem weksla jest pierwszy wierzyciel, wiąże go porozumienie zawarte z dłużnikiem (...). Podpisanie i wręczenie weksla in blanco oparte jest bowiem na zaufaniu do odbiorcy, który powinien wypełnić dokument zgodnie z zawartym porozumieniem. Uzasadnia to obronę wystawcy weksla, że weksel został wypełniony niezgodnie z porozumieniem.”

W niniejszej sprawie brak jest podstaw do badania stosunku podstawowego, pozwany bowiem nie zgłosił uzasadniających to zarzutów, w szczególności na rozprawie nie kwestionował prawidłowości wypełnienia weksla. Wprawdzie w zarzutach od nakazu zapłaty pozwany podnosił, iż w jego ocenie spłacił w całości umowę pożyczki zawartą z powodem, jednak pozwany nie przedłożył na potwierdzenie tych twierdzeń żadnych dowodów (dowodów wpłat), zaś na rozprawie przyznał, iż przestał spłacać zobowiązanie finansowe wynikające z zawartej z powodem umowy pożyczki z powodu kłopotów finansowych. Przyznał też, iż umowa pożyczki została mu wypowiedziana z powodu niepłacenia przez niego rat. Pozwany nie kwestionował prawidłowości wypełnienia weksla.

W rozpoznawanej sprawie żądanie powoda oparte jest na stosunku wekslowym, a powód wywodzi swoje roszczenie z weksla in blanco wystawionego przez pozwanego. Wystawienie weksla i następnie dochodzenie należności na jego podstawie ma ten skutek procesowy, iż roszczenie wekslowe objęte jest domniemaniem istnienia wierzytelności, które powstało na skutek wystawienia i wydania weksla.

W niniejszej sprawie pozwany nie kwestionował istnienia wierzytelności wynikającej z weksla ani prawidłowości wypełnienia weksla. W konsekwencji roszczenie powoda oparte w niniejszej sprawie o zobowiązanie wekslowe należało uznać za zasadne w takim zakresie jaki wynikał ze zobowiązania wekslowego.

Żądaniu pozwu w zakresie zasądzenia odsetek od dochodzonej pozwem kwoty znajduje oparcie w przepisach art. 481 kc . Zgodnie z treścią art. 481 § 1 kc jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy (art. 481 §2 kc) Maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie – art. 481 § 2¹kc).

O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 98§1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Stosownie do treści art. 98§ 3kpc. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata (radcę prawnego) zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

Zgodnie z treścią art. 496 kpc w przypadku wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym Sąd po przeprowadzeniu rozprawy wydaje wyrok, w którym nakaz zapłaty w całości lub w części utrzymuje w mocy albo go uchyla i orzeka o żądaniu pozwu, bądź też postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i pozew odrzuca lub postępowanie umarza.

W konsekwencji powyższych ustaleń i rozważań Sąd utrzymał w mocy w całości nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Rejonowy w K. w dniu 29 marca 2018 r. w sprawie (...)